

Czwartek 28 kwiecień 2005

234. wzywa do przyjęcia w terminie Deklaracji Praw Ludności Rdzennej ONZ; w tym celu popiera szybkie wznowienie prac grupy roboczej tworzącej projekt deklaracji; w tym względzie wzywa Komisję i Radę, aby całkowicie poparły kwestię rdzennej ludności oraz by ją uwzględniły w konkluzji deklaracji;

235. z zadowoleniem przyjmuje zmianę kodeksu postępowania UE dotyczącego eksportu broni, zaproponowaną podczas prezydencji luksemburskiej i wzywa Radę, aby podjęła kroki w celu zapewnienia, aby wszystkie Państwa Członkowskie ściśle przestrzegały jego postanowień, aby zapewniły zasoby konieczne do jego monitorowania i egzekwowania oraz by dalej promowały i pracowały nad globalnym traktatem w sprawie handlu bronią;

*

* *

236. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządóm i parlamentóm Państw Członkowskich i krajów przystępujących, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Europy, OSCE oraz rządóm państw wymienionych w niniejszej rezolucji, a także przedstawicielstwowóm głównych organizacji pozarządowych zajmujących się prawami człowieka, mających swoją siedzibę w UE.

P6_TA(2005)0151

Romowie w Unii Europejskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji Romów w Unii Europejskiej

Parlament Europejski,

- uwzględniając obchody Międzynarodowego Dnia Romów w dniu 8 kwietnia 2005 r.⁽¹⁾,
- uwzględniając Traktat Konstytucyjny, podpisany przez głowy państw i szefów rządów w dniu 29 października 2004 r., zawierający w części drugiej Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 3, 6, 7, 29 oraz 149 Traktatu WE, zobowiązujące Państwa Członkowskie do zapewnienia równości szans wszystkim obywatelom,
- uwzględniając art. 13 Traktatu Amsterdamskiego, pozwalający Unii Europejskiej podjąć środki niezbędne w celu zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na rasę lub pochodzenie etniczne,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r., wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne⁽²⁾, która zakazuje dyskryminacji opartej na przesłankach etnicznych,
- uwzględniając art. 4 Konwencji Ramowej Rady Europy w sprawie ochrony mniejszości narodowych oraz Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,
- uwzględniając zalecenie 1557 (2002) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, w szczególności zaś jego ust. 3 i 15, podkreślające szeroko rozpowszechnioną dyskryminację Romów oraz konieczność wzmocnienia systemu monitorowania tego typu dyskryminacji i określenia statusu prawnego Romów,
- uwzględniając dokument przyjęty przez Grupę COCEN przed Radą Europejską w Helsinkach w roku 1999 r. zatytułowany „Sytuacja Romów w krajach kandydujących”, podkreślający konieczność podniesienia poziomu świadomości z zakresu rasizmu i dyskryminacji wobec Romów,
- uwzględniając Konwencję ONZ o przeciwdziałaniu torturom oraz okrutnemu, nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu lub karom z dnia 10 grudnia 1984 r.,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy⁽³⁾,

⁽¹⁾ Międzynarodowy Dzień Romów ustanowiony został w roku 1971 w trakcie I Światowego Kongresu Romów.

⁽²⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, str. 22.

⁽³⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, str. 16.

Czwartek 28 kwiecień 2005

- uwzględniając Kartę Europejskich Partii Politycznych na rzecz społeczeństwa wolnego od rasizmu, ⁽¹⁾
 - uwzględniając ustanowienie Grupy Komisarzy odpowiedzialnej za prawa podstawowe, antydyskryminację i równość szans ⁽²⁾ i w oczekiwaniu na przedstawienie programu prac Grupy,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1035/97 z 2 czerwca 1997 r. ustanawiające Europejskie Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii ⁽³⁾, roczne i tematyczne sprawozdania Centrum Monitorowania (EUMC) w sprawie rasizmu w UE, a także Zieloną Księgę Komisji w sprawie równości i niedyskryminacji w poszerzonej Unii Europejskiej (COM(2004)0379),
 - uwzględniając niedawne opublikowanie sprawozdania Komisji zwracającego uwagę na niepokojąco wysoki poziom wrogości i łamania praw człowieka w stosunku do Romów, Cyganów i ludów koczowniczych w Europie, ⁽⁴⁾
 - uwzględniając swoją rezolucję z 27 stycznia 2005 r. w sprawie pamięci o holokauście, antysemityzmu i rasizmu ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając międzynarodowe instrumenty prawne takie jak Zalecenie Ogólne nr 27 („Dyskryminacja Romów”) komitetu ONZ ds. likwidacji dyskryminacji rasowej oraz ogólne wytyczne polityczne nr 3 Europejskiej Komisji Przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji w sprawie walki z rasizmem i nietolerancją wobec Romów i Cyganów,
 - mając na uwadze obszerny Plan Działania, przyjęty przez państwa zrzeszone w OBWE, w tym Państwa Członkowskie UE oraz państwa kandydujące, skoncentrowany na poprawie sytuacji Romów i Sinti na terytoriach OBWE, w którym państwa zobowiązują się między innymi do wzmożenia wysiłków w kierunku zapewnienia Romom i Sinti możliwości odgrywania pełnej i równej roli w naszych społeczeństwach, a także wykorzenienia wszelkich form ich dyskryminowania,
 - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dzień 8 kwietnia uznany został za Międzynarodowy Dzień Romów i uznawany jest za dzień uroczystych obchodów, a także okazję do zwiększenia zakresu wiedzy na temat tej najliczniejszej europejskiej mniejszości etnicznej i rozmiarów jej marginalizacji społecznej,
- B. mając na uwadze, że od 12 do 15 milionów Romów zamieszkujących na terenie Europy, z czego od 7 do 9 milionów na terenie Unii Europejskiej cierpi z powodu dyskryminacji rasowej, a w wielu przypadkach również dyskryminacji strukturalnej, biedy i marginalizacji społecznej, a także staje się przedmiotem różnorodnej dyskryminacji opartej na płci, wieku, niepełnosprawności i orientacji seksualnej,
- C. podkreślając wagę bezwzględnego wyeliminowania szeroko rozpowszechnionych brutalnych zachowań rasistowskich i dyskryminacji etnicznej wobec Romów oraz świadom, iż jakkolwiek forma bezkarności za ataki rasistowskie, głosy nienawiści, napady ugrupowań ekstremistycznych, bezprawne eksmisje oraz molestowanie policyjne powodowane odruchami antyromskimi i romofobią mają znaczny udział w osłabianiu zasad państwa prawa i demokracji, zachęcają do kolejnych przestępstw tego typu i wymagają konkretnych działań zmierzających do ich wykorzenienia;
- D. wyrażając przekonanie, że porażka w walce z dyskryminacją rasową i ksenofobią wobec Romów, szczególnie ze strony władz publicznych, stanowi czynnik sprzyjający utrzymywaniu się tych problemów w społeczeństwie,
- E. mając na uwadze, że wspólnota Romów nadal nie jest postrzegana we wszystkich Państwach Członkowskich i krajach kandydujących jako mniejszościowa grupa etniczna lub narodowa, a tym samym nie korzysta z praw związanych z tymże statusem we wszystkich zainteresowanych państwach;
- F. mając na uwadze, że podczas gdy liczne Państwa Członkowskie dokonały szybkiej transpozycji dyrektywy 2000/43/WE do prawa krajowego, inne nie uczyniły tego lub też uczyniły w sposób niepełny bądź nieprawidłowy,

⁽¹⁾ Karta Europejskich Partii Politycznych na rzecz społeczeństwa wolnego od rasizmu jest inicjatywą Komitetu Doradczego UE ds. rasizmu i ksenofobii skierowaną do partii politycznych w Unii Europejskiej. Tekst został przyjęty przez Komitet w dniu 5 grudnia 1997 r.

⁽²⁾ Przewodniczący Komisji José Manuel Barroso podał do wiadomości tę inicjatywę w swoim przemówieniu w Parlamencie Europejskim w dniu 26 października 2004 r. Stwierdził on, iż zadaniem Grupy (której przewodniczyć będzie on sam) będzie monitorowanie wszelkich znaczących inicjatyw i działań podejmowanych przez Komisję w tych dziedzinach, a także działanie w charakterze wiodącej siły politycznej.

⁽³⁾ Dz.U. L 230 z 21.8.1997, str. 19.

⁽⁴⁾ Sytuacja Romów w rozszerzonej Europie, teksty zebrane i opublikowane przez DG ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych, 2004.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2005)0018.

Czwartek 28 kwiecień 2005

- G. mając na uwadze, że holokaust Romów winien zostać w pełni uznany, współmiernie do ciężaru nazistowskich zbrodni mających na celu fizyczne wyeliminowanie Romów z Europy, a także wzywając w związku z powyższym Komisję i odnośne władze do podjęcia wszelkich kroków koniecznych do usunięcia z terenu dawnego obozu koncentracyjnego w Lety u Pisku hodowli świń oraz do stosownego upamiętnienia miejsca kaźni,
- H. przypominając, że liczni Romowie byli ofiarami wojny i czystek etnicznych i są nadal ofiarami prześladowań w niektórych częściach regionów Bułgarii i Republiki Jugosławii,
- I. wyrażając ubolewanie w związku z faktem, iż znaczna ilość Romów starających się o azyl została wydalona lub też grożono jej wydaleniem z przyjmujących Państw Członkowskich wbrew ustanowionej w Konwencji Genewskiej z roku 1951 i związanych z nią protokołach zasadzie nieodsyłania (*non-refoulement*),
- J. wyrażając żal w związku z niskim poziomem reprezentacji Romów w strukturach rządowych i administracji publicznej w Państwach Członkowskich i krajach kandydujących, w których stanowią oni znaczny procent populacji; mając na uwadze, że wspomniane rządy podjęły działania na rzecz zwiększenia liczby Romów pracujących w strukturach decyzyjnych, lecz osiągnięty postęp jest niewielki,
- K. uznając potrzebę zapewnienia efektywnego udziału Romów w życiu politycznym, szczególnie w zakresie decyzji związanych z życiem i dobrobytem społeczności romskich,
- L. podkreślając, że nowe prawa obywatelskie nie powinny być w żadnym wypadku redagowane i wdrażane w sposób pozwalający na dyskryminację Romów uprawnionych do ubiegania się o obywatelstwo czy też do opóźniania nadania obywatelstwa osobom od długiego czasu zamieszkującym na terenie danego Państwa Członkowskiego lub kraju kandydującego,
- M. mając na uwadze, że istnieją jasne przesłanki do stwierdzenia, iż w niektórych Państwach Członkowskich siły policyjne i inne organy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych charakteryzują się w stosunku do Romów stronniczością, co prowadzi do systematycznej dyskryminacji rasowej w sferze wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych,
- N. mając na uwadze, że Romowie są regularnie dyskryminowani w zakresie dostępu do opieki medycznej i ubezpieczeń społecznych; zaniepokojeniem odnotowując przypadki segregacji rasowej na oddziałach położniczych, a także przypadki sterylizacji kobiet przeprowadzanych bez ich świadomej zgody,
- O. mając na uwadze niski poziom życia i warunków sanitarnych, a także dowody na tworzenie gett na szeroka skalę przy jednoczesnym zakazie opuszczania przez Romów tego typu dzielnic,
- P. zważywszy na systemy szkolnictwa stosujące segregację rasową, istniejące w niektórych Państwach Członkowskich, gdzie dzieci społeczności romskiej uczone są bądź w oddzielnych klasach o niższym poziomie nauczania, bądź też w klasach dla dzieci upośledzonych umysłowo; uznając poprawę w zakresie dostępu Romów do edukacji i możliwości związanych ze szkolnictwem wyższym za niezbędną dla tworzenia szerszych perspektyw na rzecz społeczności romskich,
- Q. mając na uwadze, że w społecznościach romskich poziom bezrobocia jest niedopuszczalnie wysoki, konieczne jest podjęcie specjalnych kroków mających na celu ułatwienie dostępu do zatrudnienia,
- R. mając na uwadze trudności Romów związane z pełnym uznaniem ich kultury, a także wyrażając ubolewanie w związku z faktem, iż w większości Państw Członkowskich i krajów kandydujących główne środki masowego przekazu nadal charakteryzują się niskim udziałem Romów w ich programach, a jednocześnie utrwalają, poprzez emitowane wiadomości i programy telewizyjne i radiowe, negatywne stereotypy związane z obywatelami pochodzenia romskiego; zauważając, iż nowe technologie komunikacyjne, w tym także Internet, mogą również przyczynić się do zwalczania romofobii,
1. zdecydowanie potępia każdą formę dyskryminacji, z jaką spotyka się ludność romska;
 2. wzywa Radę, Komisję, Państwa Członkowskie i kraje kandydujące, aby rozpatrzyły kwestię uznania Romów jako mniejszości europejskiej;

Czwartek 28 kwiecień 2005

3. przyjmuje z zadowoleniem niedawną deklarację Przewodniczącego Komisji Europejskiej Barroso dotyczącą znaczenia eliminowania dyskryminacji Romów i roli, jaką może odegrać Strategia Lizbońska w poprawie szans dla Romów,⁽¹⁾ i zdecydowanie wzywa Radę, Komisję, Państwa Członkowskie i kraje kandydujące do publicznego podjęcia kroków mających na celu zwalczanie wszystkich form niechęci wobec Romów, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i krajowym, regionalnym lub na szczebli UE;
4. wzywa Komisję do włączenia kwestii dotyczącej zwalczania uprzedzeń wobec Romów w Europie do jej priorytetów związanych z Europejskim Rokiem Równości Szans dla Wszystkich (2007) oraz wzywa partie polityczne i społeczeństwo obywatelskie na wszystkich szczeblach do wyraźnego zaznaczenia, że nienawiść rasowa wobec Romów nie będzie nigdy tolerowana w społeczeństwie europejskim;
5. wzywa Komisję, w ramach politycznych wymogów Kryteriów Kopenhaskich, aby w dalszym ciągu zapewniała, że kraje kandydujące czynią rzeczywiste wysiłki w celu wzmocnienia rządów prawa i ochrony praw człowieka oraz praw mniejszości, w szczególności praw ludności romskiej;
6. wzywa Komisję do przygotowania komunikatu na temat sposobu, w jaki UE, we współpracy z Państwami Członkowskimi, może najlepiej koordynować i wspierać wysiłki służące poprawie sytuacji Romów oraz przyjąć plan działań zawierający wyraźne zalecenia dla Państw Członkowskich i krajów kandydujących w celu osiągnięcia lepszej ekonomicznej, społecznej i politycznej integracji Romów;
7. zaleca Państwom Członkowskim szybkie przetransponowanie do prawa krajowego dyrektywy 2000/43/WE i wzywa te Państwa Członkowskie, wobec których toczą się postępowania o naruszenie prawa z powodu braku notyfikacji, do podjęcia działań niwelujących ich brak postępu; wzywa Radę do wyrażenia zgody na przedstawioną w trakcie Prezydencji Luksemburskiej Decyzję Ramową UE w sprawie rasizmu i ksenofobii, która pozwoliłaby na karanie przestępstw na tle nienawiści rasowej na terenie całej UE i w sprawie której należy przeprowadzić ponowne konsultacje z Parlamentem Europejskim;
8. wzywa Państwa Członkowskie i kraje kandydujące do wzmocnienia prawodawstwa krajowego oraz środków administracyjnych, które kategorycznie i wyraźnie przeciwdziałają dyskryminacji Cyganów i Romów i zakazują dyskryminacji rasowej oraz związanej z nią nietolerancji, zarówno bezpośredniej, jak i pośredniej, we wszystkich sferach życia publicznego;
9. wzywa Państwa Członkowskie i kraje kandydujące do wymiany najlepszych praktyk w celu propagowania kultury romskiej;
10. wzywa Państwa Członkowskie do podjęcia stosownych działań w celu wyeliminowania każdej postaci nienawiści rasowej i podżegania do dyskryminacji i przemocy wobec Romów w mediach i w jakimkolwiek rodzaju technologii komunikacyjnych, a także wzywa liczące się media do ustanowienia najlepszych praktyk przy zatrudnianiu personelu, tak, aby odzwierciedlał on strukturę ludności;
11. wzywa Państwa Członkowskie i kraje kandydujące do opracowania strategii mającej na celu wzrost udziału Romów w wyborach, jako wyborców i kandydatów na wszystkich szczeblach;
12. podkreśla potrzebę zagwarantowania równych praw społecznych i politycznych migrantom pochodzenia romskiego;
13. podkreśla, że brak oficjalnych dokumentów jest poważną przeszkodą w korzystaniu przez Romów z praw podstawowych na terenie całej Europy, a także w dostępie Romów do usług kluczowych dla integracji społecznej;
14. wzywa wszystkie Państwa Członkowskie i kraje kandydujące do podjęcia konkretnych środków służących poprawie dostępu Romów do rynków pracy w celu lepszego zabezpieczenia ich długoterminowego zatrudnienia;
15. wzywa Państwa Członkowskie, w których dzieci romskie wysyłane są do szkół dla upośledzonych umysłowo lub umieszczane w innych klasach niż ich rówieśnicy, do wdrażania w z góry określonym terminie programów dotyczących likwidacji segregacji rasowej, zapewniając w ten sposób swobodny dostęp dzieci romskich do edukacji na dobrym poziomie i zapobiegając powstawaniu niechęci do Romów wśród uczniów;

⁽¹⁾ Wygłoszona 17 marca 2005 r. przy okazji ogłoszenia „V Lizbońskiej karty wyników”.

Czwartek 28 kwiecień 2005

16. przypomina rezolucję Rady i Ministrów Edukacji przyjętą na posiedzeniu Rady z 22 maja 1989 r. w sprawie edukacji dzieci Cyganów i ludów koczowniczych⁽¹⁾ oraz uważa, że zapewnienie dostępu wszystkich dzieci romskich do głównego nurtu edukacji nadal pozostaje priorytetem;
17. wzywa Państwa Członkowskie i kraje kandydujące do podjęcia kroków zapewniających równy dostęp dla wszystkich do opieki zdrowotnej i ubezpieczenia społecznego, do położenia kresu jakimkolwiek praktykom dyskryminacyjnym, w szczególności segregacji Romów na oddziałach położniczych oraz do zapobiegania sterylizacji kobiet romskich dokonywanej bez ich zgody;
18. 18 przyjmuje z zadowoleniem utworzenie Europejskiego Forum Romów i Koczowników oraz pracę grup w Parlamencie nad problemami Romów i mniejszości;
19. uważa, że obecne tworzenie w Europie jest nie do przyjęcia i wzywa Państwa Członkowskie do podjęcia konkretnych kroków mających na celu likwidowanie gett, zwalczanie praktyk dyskryminacyjnych poprzez zapewnienie warunków mieszkaniowych i wspieranie Romów w poszukiwaniu alternatywnych, higienicznych warunków mieszkaniowych;
20. wzywa rządy w regionach, w których występuje ludność romska, do podjęcia dalszych kroków, zgodnie z wcześniejszymi zobowiązaniami, mających na celu zatrudnienie romskich urzędników służby cywilnej na wszystkich szczeblach administracyjnych i decyzyjnych oraz do przydzielenia środków niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań związanych z tymi stanowiskami;
21. przyjmuje z zadowoleniem Inicjatywę Dekady Integracji Romów, której sygnatariuszami jest pięć krajów kandydujących i wzywa Komisję do współpracy w z tymi zainteresowanymi rządami dla opracowania odpowiedniego programu UE w zakresie finansowania realizacji tej inicjatywy;
22. wzywa Komisję do publicznego zachęcania rządów krajowych do zapewnienia, że przedstawiciele Romów będą w pełni uczestniczyć w opracowaniu, realizacji i monitorowaniu programów finansowych wspierających Romów;
23. wspiera ustawiczne przeobrażenia w obrębie instytucji UE zmierzające w kierunku wprowadzenia metody „Romowie dla Romów” opracowanej przez OBWE, w przyszłych procesach rekrutacji personelu na stanowiska zarówno dotyczące, jak i nie dotyczące Romów;
24. wzywa partie polityczne, tak na szczeblu krajowym, jak i europejskim, do zrewidowania swoich struktur i procedur partyjnych w celu usunięcia wszelkich barier, które bezpośrednio lub pośrednio stoją na przeszkodzie uczestnictwu Romów oraz do takiego ukształtowania programów politycznych, które umożliwiłoby pełną integrację Romów z ich głównymi programami politycznymi i społecznymi;
25. wzywa EUMC oraz, po jej utworzeniu, Europejską Agencję Praw Podstawowych, do poświęcenia większej uwagi zwalczaniu i niechęci wobec Cyganów i Romów w Europie oraz do przydzielenia niezbędnych środków na monitorowanie dyskryminacji rasowej i pogwałceń praw człowieka skierowanych przeciwko Romom;
26. wzywa wszystkie Państwa Członkowskie do wspierania inicjatyw na rzecz wzmocnienia samoreprezentowania się Romów oraz aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i społecznym, a także umożliwienia społecznym organizacjom romskim wysłuchania ich głosów;
27. wzywa Komisję, aby poruszyła kwestię Romów na szczeblu ogólnoeuropejskim, w szczególności z krajami kandydującymi, ponieważ Romowie żyją we wszystkich częściach Europy;
28. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom Państw Członkowskich i krajów kandydujących.

(1) Dz.U. C 153 z 21.6.1989, str. 3.